3de. JAARGANG. CURACAO DEN 8en. MEI 1886. N° 123

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURACAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,25.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl. 0,50, voor eiken regel meer fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
OP CURAÇAO,
PLEIN VAN PIETERMAAI, N° 129.

De Agentuur
ten huize van de Heeren
JAN ELLIS, *Curaçao.* — Otrabanda.
JUAN CAPRILES, *Aruba,* — Playa.
JOSÉ A. ROSA HERRERA, *Bonaire.* — Playa.

E Coerant aki ta sali toer Dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2.— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl 10,— pa anja.
Un number só fl. 0,25.
Un anuncio di 1 té 7 regel, fl 0,50, cada regel mas fl. 0,07½.

SCHEEPSTIJDINGEN.
aankomst alhier:

9 Mei	*Caracas*	van	New-York
21 „	*Maracaibo*	„	Maracaibo
20 „	*Valencia*	„	New-York

CALENDARIO.
Mei.

9	DOMINGO	II despues di Pasco.
10	LUNA.	S. Antonino, ob.
11	MARTES.	S. Francisco di Jerónimo, c.
12	RAZON.	Sta. Domitila, v. S. Pancracio, m
13	HUEBES.	S. Servacio, ob.
14	VIERNES.	S. Bonifacio, m.
15	SABRA.	S. Isidoro, c.

STAND DER MAAN.
E. K. 10 Mei 9 ure 44 m. P. M.

Opkomst der Zon:
10 Mei 5 ure 42 min.
Ondergang der Zon:
10 Mei 6 ure 18 min.

SCHEEPSTIJDINGEN.
vertrek van hier:

10 Mei	*Philadelphia*	naar	New-York.
12 „	*Maracaibo*	„	Maracaibo
21 „	*Caracas*	„	New York.

De Aartsbisschop van Parijs, Mgr. Guibert, aan den President Grévy.

Mijnheer de President!

De Kerk van Frankrijk beleeft een tijdperk van smartelijke beproeving. Zij heeft zich te beklagen over de vijandelijke houding van het Staatsbestuur te haren opzichte; en de Staat beschuldigt haar, dat zij van die vijandelijke houding zelve de schuld is door haar verzet tegen den politieken regeeringsvorm, die door het Land werd aangenomen. Met den dag neemt de bitterheid toe van den strijd, en daarom zal het u niet verwonderen, dat de oudste der bisschoppen van Frankrijk, de bisschop in wiens diocees de zetel der Regeering is gevestigd, zich tot u richt, als tot het hoofd van den Staat, en met zijn eerbiedig protest u de billijke klachten doet vernemen, die — ik twijfel er niet aan — in volkomen overeenstemming zijn met het algemeen gevoelen der leden van het episcopaat.

Hoe zou het mogelijk zijn, dat wij, door ons stilzwijgen, beschuldigingen schenen toe te geven, die te eenemale in tegenspraak zijn met onze gedragingen en die de openbare meening slechts op een dwaalspoor kunnen leiden? Tot dusver heeft de Fransche geestelijkheid blijk gegeven van een lijdzaamheid en gematigdheid, die men meer dan voorbeeldig kan noemen. Vóór alles bezorgd om den vrede te bewaren en daarin te gehoorzamen aan de zoo wijze vermaningen van den Paus, heeft zij zonder klagen heel wat onrechtmatige bejegeningen verduurd. Zij heeft eerst haar stem verheven, toen zij de belangen der zielen, het godsdienstig onderwijs, de behoeften had te verdedigen van den eeredienst, en zij heeft het gedaan met kalmte en gematigdheid, door van de tijdelijke besturen alleen die gerechtigheid en welwillendheid te vragen, welke onder voorgaande Regeeringen op loyale wijze waren toegestaan.

Men heeft der geestelijkheid verweten, dat zij bij de laatste herkiezingen zich gunstig gestemd toonde voor de candidaten, die als de tegenstanders golden der Regeering. Is die beschuldiging gegrond, dan kunnen wij verklaren dat de politiek geheel vreemd was aan de handelwijze dergenen, die voor die candidaten stemden, en dat zij niet anders op het oog hadden dan de gevolgen van den verkiezingsstrijd voor de belangen van den godsdienst. Er waren twee soorten van candidaten: sommigen wilden het godsdienstig onderwijs behouden, de vrijheid van godsdienst beschermen, de christelijke liefdewerken begunstigen; de anderen gaven openlijk getuigenis van hun vóórnemen om, hetzij onverwijld, hetzij binnen langer of korter tijd, het katholieke geloof in ons Land te vernietigen. Wie zou het dan den priester tot verwijt kunnen maken, dat hij de voorkeur gaf aan de eersten? Dit te doen, was integendeel voor hem een gewetensplicht: hij voldeed, door dien te volbrengen, aan de zending door hem van de Kerk, en men zou zelfs kunnen zeggen in zekeren zin van den Staat, ontvangen.

Neen, de geestelijkheid was nooit en is nu nog niet *per se* gekant tegen den staatsvorm, waarin wij leven. Blijft zij koel er voor, maakt zij zich ongerust, die gevoelens, waarover men zich beklaagt, dagteekenen van het tijdstip waarop de vertegenwoordigers van den tegenwoordigen regeeringsvorm gemeene zaak begonnen te maken met de vijanden van den godsdienst. Aanvaardt de republiek de verplichting, die aan alle Regeeringen werd opgelegd, om namelijk het geloof en den eeredienst te beschermen van de overgroote meerderheid onzer bevolking, dan is er niets te vinden nog in de leer, noch in de traditie der Kerk, wat bij den priester tegen de republiek eenig gevoel van wantrouwen of oppositie zou kunnen opwekken. Maar wanneer degenen die zich de zending hebben opgelegd om dien staatsvorm in Frankrijk inheemsch te doen worden, tegelijkertijd zich tot taak stellen alle godsdienstig gevoel te kwetsen; wanneer elk jaar van hun regeering gekenmerkt wordt door den eenen of anderen aanval op de katholieke instellingen, hoe — ik herhaal het — zou men dan het recht hebben, aan de mannen der Kerk te verwijten, dat zij degenen die hen beschermen verkiezen boven degenen die hen berooven; dat zij liever te doen hebben met de vereerders dan met de smaders van hun heilig ambt, en dat zij zich gunstig gestemd gevoelen jegens hen die den invloed van den godsdienst steunen meer dan jegens hen die alles doen wat in hun vermogen is om den godsdienst te vernietigen?

Is iemand bevooroordeeld genoeg om zich over het gedrag der geestelijkheid te verwonderen, dan zou ik hun doen antwoorden: Lees de geschiedenis na der laatste vijf jaren. In 1880 werden de geestelijke orden met geweld uiteengejaagd, en dat wel uitkracht van wetten, welker geldigheid werd betwist, en zonder dat zij voor een rechtbank haar recht konden verdedigen. Terzelfder tijd komen fiskale wetten, die met elke begrooting verscherpt worden, de communeteiten treffen van vrouwelijke religieuzen, zonder ook maar in 't minst acht te geven op de onschatbare diensten, die door die religieuzen aan de armen, de zieken, aan de jeugd van Frankrijk wordt bewezen. In 1882 schrapt een schoolwet het godsdienstonderwijs van het programma der openbare school en doet het christelijke Frankrijk, onder den tot dusver onbekenden naam van neutraliteit, het brandmerk ondergaan van officiëel atheïsme. Van jaar tot jaar wordt de begrooting van eeredienst besnoeid. In vijf jaar tijd worden er 7 millioen op geschrapt. De bezoldiging der bisschoppen wordt verminderd, de inkomsten der kanunniken bedreigd; de beurzen voor seminaria worden van het budget geweerd; de kathedrale kerken zien zich de toelagen onthouden, die noodig zijn voor de waardigheid van den eeredienst en voor 't onderhoud der kerkgebouwen; bij honderden worden de vicariaten opgeheven.

Overal waar de Gemeentebesturen zich tot werktuigen maken der antigodsdienstige hartstochten, daar haast zich de Regeering die besturen te volgen en duldt of bekrachtigt de meest onwettige daden van overweldiging. Den bedienaren van den godsdienst wordt de toegang geweigerd tot de hospitalen en andere inrichtingen, die onder Staat of gemeente ressorteeren; de begrafenis van een beroemd schrijver, die de gebeden der Kerk had afgewezen, dient als voorwendsel tot de ontheiliging van een Christentempel, die aan de patrones van Parijs was toegewijd; eindelijk, aan behoeftige zielzorgers onzer landelijke bevolking valt al geen boter lot ten deel. De geringe toelage, die slechts voor een gedeelte de heilige schuld vertegenwoordigt van de natie jegens de Kerk, blijft niet meer verzekerd aan den priester, die getrouw zijn nederige plichten vervult. Een aanklacht, meestal door haat of eigenbelang ingegeven, is voldoende om hem er van te berooven. Men past op den dorpsgeestelijke een ongehoorde straf toe, die door geen enkele wet wordt voorgeschreven, en die door geen enkel vonnis wordt voorafgegaan.

Vijf jaren waren genoeg voor al deze daden van geweld. Het tegenwoordige jaar gaf ons redenen van niet minder smartelijke verbazing. In afwachting van de wet, die aan den katholieken eeredienst den laatsten slag moet toebrengen, door het afschaffen van de vrijstelling van den militairen dienst voor de geestelijkheid, zijn wij in het Parlement getuigen van de discussie over een wetsvoorstel, dat aan het onderwijs elk christelijk karakter moet ontnemen. In den loop der debatten hebben wij den minister van eeredienst van het redenaarsgestoelte essentiëele leerstukken van het Christendom hooren aanvallen. Tien jaar geleden zeide men: *Le Cléricalisme voilà l'ennemi!* en men verborg opzettelijk onder het dubbelzinnige dier uitdrukking een bedoeling, die men destijds zou gevreesd hebben te erkennen. Thans is deze voorzorg overbodig geworden. Wat men direct aanvalt, is het gebed, is de vereering der Heilige Maagd, is het leerstuk der erfzonde. Om de uitsluiting te rechtvaardigen der geestelijke onderwijzers van de openbare school, verklaart men dat deze onderwijzers, *omdat zij Katholiek zijn,* dingen leeren, die de Staat niet mag laten zeggen door de meesters, die hij onderhoudt.

Waarlijk, mijnheer de president, ik kan mij niet onthouden, te vragen waar wij op deze wijze heen gaan. Is het Concordaat afgeschaft, óf is het nog van kracht? Men ziet wel, dat de minister van eeredienst een voorstander is van de scheiding van Kerk en Staat, maar dat hij tegelijkertijd de gevolgen ervan vreest voor de tegenwoordige instellingen en de openbare meening erop wil voorbereiden. Het is ongetwijfeld, om des te geleidelijker tot de opzegging van dit contract te komen, dat hij begint met openlijk én de letter èn den geest ervan geweld aan te doen.

Art. 17 van het Concordaat voorziet het geval, dat een der opvolgers van den Eersten Consul niet katholiek zou zijn, en bepaalt dat in dit geval *de rechten en prerogatieven, in art. 16 vermeld, en de aanwijzing der bisschoppen zouden geregeld worden door een nieuwe overeenkomst.* Derhalve waren, volgens de bedoeling der onderteekenaars van het Concordaat, de prerogatieven, aan het hoofd van den Franschen Staat toegekend, afhankelijk gesteld van de voorwaarde, dat hij den katholieken godsdienst belijden zou. En zie thans, hoe een minister van diezelfde Regeering, hoe iemand, die onder haar verantwoordelijkheid de prerogatieven van dit Concordaat in toepassing brengt, in officieële redevoeringen het katholieke geloof aanrandt! Wil men hem gelooven, dan is het de plicht van den Staat om uit de scholen de leerstukken van ons geloof te verbannen; en diezelfde Staat gaat niettemin voort met de bisschoppen aan te stellen, die de bewaarders zijn van dit geloof!

Mijnheer de president, ik doe een

beroep op uw verstand en uwe onpartijdigheid. Heb ik iets anders gedaan dan algemeen bekende en officiëele feiten aan te halen? En kan men de conclusie tegenspreken, die er uit voortvloeit, en die ik aldus wensch te formuleeren: de katholieke geestelijkheid maakt volstrekt geen oppositie tegen de Regeering, die Frankrijk bestuurt, — maar die Regeering heeft sedert zes jaart niet opgehouden de geestelijkheid te vervolgen, de christelijke instellingen te verzwakken en de afschaffing van den godsdienst zelven voor te bereiden.

't Is aan geen twijfel onderhevig, mijnheer de president, dat de constitutie, welke u niet-verantwoordelijk verklaarde, uw geheelen zedelijken invloed onverminderd heeft gelaten. Uw leeftijd, uw groote ondervinding, uw beproefde toewijding aan de zaak der republiek, het vertrouwen, waarvan de Nationale Vergadering te uwen opzichte bij herhaling heeft blijk gegeven, — dat alles, uw gezag verhoogende, schijnt er u toe uit te noodigen om in den bestaanden moeielijken toestand tusschenbeide te komen. Gij bezit het recht om degenen, die met u den bestuurslast dragen, te waarschuwen en op de gevolgen van hun gevaarvolle staatkunde te wijzen: zonder blijk te geven van lichtzinnigheid en van onvoorzichtigheid, zouden zij uw wijze raadgevingen niet kunnen afwijzen en uw ernstige opmerkingen niet kunnen in den wind slaan.

Sta dan toe aan een hoogbejaarden bisschop, die zeven maal in zijn leven het regeeringstelsel van zijn Land zag veranderen, sta hem toe, u nog een laatste maal te zeggen wat zijn langdurige ondervinding hem geleerd heeft.

Voortgaande op den weg, dien zij heeft ingeslagen, kan de republiek aan den godsdienst veel kwaad doen, maar zij zal er niet in slagen, dien te dooden. De Kerk heeft grootere gevaren gekend; zij heeft geweldiger onweders doorstaan, en zij is in het hart van Frankrijk blijven voortleven. Zij zal ook ditmaal getuige zijn van de begrafenis dergenen die hopen haar te zullen vernietigen.

De republiek heeft noch van God, noch van de geschiedenis de belofte van onsterfelijkheid ontvangen.

Indien uw invloed haar kon terugbrengen tot eerbiediging van het geweten en tot een eerlijke toepassing van het Concordaat, volgens den geest zoowel als volgens de letter, zoudt gij veel gedaan hebben om den openbaren vrede te verzekeren en om de eensgezindheid in de gemoederen des volks te herstellen. Indien gij bij deze onderneming schipbreuk lijdt of meent haar onbeproefd te moeten laten, dan is het niet de Kerk, niet de geestelijkheid, die men zal mogen aanklagen van te arbeiden aan den ondergang der staatsinstellingen, waarvan aan u de hoede is toevertrouwd; 't is u bekend dat het oproer geen der wapenen is, waarvan wij gebruik maken. De geestelijkheid zal voortgaan met geduldig te lijden; zij zal bidden voor haar vijanden. Zij zal God smeeken, dezen te verlichten en hun rechtvaardiger gevoelens in te storten: maar zij die dezen goddeloozen oorlog gewild hebben, zullen zich-zelven daarin hun eigen ondergang berokkenen, en groote verwoestingen zullen zich opeenstapelen alvorens ons welbemind Vaderland gelukkiger dagen zal zien terugkeeren. De hartstochten der vernieling, waarvan de zeer nabijzijnde uitbarsting reeds door meerdere voorteekenen worden aangekondigd, zullen gevaren in het leven roepen van geheel andere beteekenis dan de zoogenaamde machtsoverschrijdingen, die men aan de geestelijkheid ten laste legt. En God geve, dat in dien vreeselijken orkaan, als de ontketende hartstochten door geen enkelen band van zedelijken aard meer weerhouden worden, de welvaart, ja zelfs de onafhankelijkheid van het Vaderland niet moge ten onder gaan!

Aan het einde gekomen van een lange loopbaan, heb ik alvorens aan God rekenschap te gaan afleggen, ten opzichte van dergelijke onheilen mij van mijn verantwoordelijkheid willen ontheffen. Maar ik kan dezen brief niet besluiten, zonder de hoop uit te drukken, dat Frankrijk zich nimmer dat heilig geloof zal laten ontrukken, 't welk zijn kracht en zijn roem heeft uitgemaakt in het verledene en het een eerste plaats onder de volken deed innemen.

Ik beveel, mijnheer de President, deze ernstige overwegingen aan in uw wijsheid en schrander doorzicht, en verzoek u, de verzekering te willen aanvaarden mijner eerbiedigste gevoelens van hoogachting.

† J. Hipp. kardinaal Guibert,
Aartsbisschop van Parijs.

NOTICIA.

Un Komeet.

Gradicidoe na muy Rev. Pastoor di Santa Rosa, nos tin gustoe di publica e sigiente observacion, koe el a manda pa nos:

Cualke observador un poco atento por mira un *Komeet* visible na Zuid-West di nos Cieloe, i na Zuid di Orion. Ta e *Komeet* koe Fabry a descubri.

Probablemente tabatin su major brillo Dia Domingoe 2 di e luna-aki, i p'esaí el a cai e dia-aí na nos bista. Duranti promer mitar di e luna-aki lo é ta visible té dos ó tres ora despues koe solo baha; i despues lo ó perde foi nos bista mees lihé koe el a bini.

Leynan di Mei.

Pa mundoe no kere koe von Bismarck lo sigi egemplo di Enrique IV, koe a baí zoentji pia di Papa na Canossa, el a presentá su ley politico-eclesiastica nobo, contra toer coestumber, den *Reichstag* promer koe den Cámara di Prusia. ¿Pa kiko? Pasobra el a conta koe miembronan di *Reichstag* lo a acepta su proyecto di ley nobo sin toca coe n'é, mientras é tabata corré riscoe di no haja mees aceptacion den Cámara. Ma foi na presentacion di e ley-aí tabatin na Roma continuamente tratamentoe den Cardenal Jacobini, secretario di Papa, i Senjor Von Schlözer, representante di Prusia cerca Papa. Resultado di e tratamentoenan aí a sirbi di fundamentoe di e enmendacionnan, koe Mgr. Kopp a propone na *Reichstag* i koe Bismarck a acepta inmediatamente, ma koe otro miembronan di *Reichstag* no a acepta completamente.— No ta larga duda koe manera e ley ta awor, tin masjar hopi mehora inegable den dié, ma ainda é tin algoe di spiritoe di *Leynan di Mei.* Ta di comprende koe Von Bismarck lo no corre bai Canossa un bé asina, ma ta sigur koe centro Catolico di Cámara Prusiano lo no keda ketoe, sino té ora koe e spiritoe di leynan di Mei ta completamente morto, i por fin nos Canciller ta sigi egemplo di Enrique IV.

¿Igneranela o mala fé?

Algun bé ta divertido pa hende mira com tantoe na altura scirbidor di courant liberalnan ta, ora nan kier papia di cualke cos ó persona catolica. Asina, por egemplo, *Nieuws van den Dag*, un courant liberal di Hoelanda, ta doena un noticia den su número di 13 di Maart pasar, koe un Catolica mester miré noema, p'é reconocé foi principio té fin como un falsificacion mentiroso. E courant-aí ta conta: "Orden di Jesuitanan, koe ta 350 anja ta existi, a produci, segun "general di Jesuitanan", den e tres siglo i mei-aí, 248 santoe, 1500 mártir, 13 Papa, 60 Cardenal, 4000 arzobispoe i obispoe, i 6000 scirbidor. E orden-aí tin awor 2500 misionario. Cantidad di egemplar di obranan, publicá pa miembronan di e orden-aí, ta hopi millon."

Toer e cosnan-aí ta doenar muchoe poco ó muchoe hopi; nos ta observa noema, koe *nunca* un miembro di orden di Jesüitanan a ocupa trono di Papa, i segun *Nieuws v. d. Dag* e a producí 13, tende bon: *diez-tres.* En cuanto na exactitud di cifra di arzobispoe i obispoenan (4000!) hende por forma mas ó menos un idea, ora nan sabi, koe, exceptuando na e teranan na oenda nan tin nan mision, masjar raar bé ó nunca un pader Jesuita ta ricibí pura di Obispoe. Cantidad di misionarionan awor ta muchoe poco; i asina antó di toer lo ké *N.v. d D.* a conta no ta keda nada mas koe sinberguenzeria di e courant-aí, koe kier a bende su noticia pa cuenta di "general di Jesuitanan."

No ménos ridiculo *Handelsblad*, otro courant di Hoelanda, a hacié, jamando *Liszt*,— un célebre pianista i compositor,—un "*abate* in partibus," titulo desconocir té awor, koe redaccion di *Handelsblad* a honré coe n'é. Como gran particularidad e courant-aí ta conta, koe e abate-aí, koe no ta ni sikiera pader, no ta lesa misa mas, sino awor é ta compone misa.

Destruccion di Roma.

Coe n'e titulo-aí, profesor Herman Grimm, koe tabata na Roma na fin di anja pasar, ta kela den *Deutsche Rundschau* riba e violacion barbaro koe gobiernoe Italiano ta haci di e ciudad-aí di edad-media coe un pretexto di dreché; pretexto, koe ta bofon di toer sintimentoe religioso, i koe ta entrega Roma, asina respetar i santoe pa toer nacion, na especulacionnan di mas baho.

Stranjeroenan, koe a bisjita Roma den ultimo anjanan, no por papia sino coe pena kiko a bira di e ciudad incomparablemente boenita i historica den manoe di e speculador Romanonan. Es-akinan toer ta un principio noema di lo ké e especulador ta propone di haci coe Roma. Villa i coenucoenan di mas célebre, asina mees koe un partida di e monumentoenan di Roma di edad-media, ta amenazar coe destruccion.

E hendenan zeloso pa descubrimentoe di fundamentoe antiguonan i restonan di muraja a bai na nan trabao caba, sin haci casoe di creacion pa despues. Di toer parti di Europa nan lo meste protesta coe derecho contra asina sorto di destruccion, manera Italianonan ta haci coe Roma *nu.* Haciendo asina kizas nan lo por haci Italianonan comprende, koe ta deber di gobiernoe di protehá capital di reino Italiano contra e accion bergonzosonan-aí

Un equivocacion.

Un cajista na Imprenta di Bradford na Philadelphia a haci un equivocacion den un almanak, koe e imprenta-aí ta publica. El a pone pa 12 di Augustus lo ké mester a bini na 12 di December: i nan no a mira e error-aí, sino ora ja tabatin un cuartoe millon di egemplar gedrukt.

E pober cajista, koe a anuncia *sneeuw* pa 12 di Augustus, tabata despachar.

Pa un circonstancia, koe ningun hende por a spera, e equivocacion-aí a bini na fabor di e editor. Dia 12 di Augustus *sneeuw* a cai di berdè na Philadelphia. Toer hende a haja sabi e pronosticacion di Bradford su almanak i el a bira célebre; toer hende ta buské awor.

Bon policía.

Algun dia pasar na Paris, un senjor koe a salba bida di diez-siete hende caba, tabata keire den su wagen i el a mira un muher coe un mucha chikitoe cai den rioe Sena. Dèn un momentoe el a baha foi su wagen i boela na awa, i e tabatin satisfaccion di salba toer dos. Mientras tantoe agentenan di Policia a cohe su wagen, i e hombar generoso-aí tabata condenar pa paga un franc di boet, pasobra el a larga su wagen para riba caja sin hende cerca dié.

¡¡ Paris mester ta orgulloso coe razon [¿?] riba un Policia asina estricto i activo [¿?] !!

Un testigoe falsoe.

Na un provincia di Bavaria a parce dilanti di rechtbank un testigoe koe nan no tabatin muchoe confianza den dié. Despues koe el a declara, koe toer lo ké el a bisa ta berdè, i é por hura, president a bisé pa é repeti na voz haltoe toer kiko é bisa.

"Mi ta hura" e president a coeminza; "mi ta hura", e testigoe a repeti: "pa Dios" — "pa Dios" — "Todopoderoso" — To...Toto...todo..." e tistigoe no por a sigi: el a keda mira den un porta di e zaal i di golpi el a grita: "Diabel ta bini, diabel ta aí caba, diabel ta bin cohé mi;" despues el a cai foi dié.

Mientras nan tabata busca di trecé bij, nan a descubri motiboe di su gritoe. Nan no a corda arriba koe meste tabatin zitting di rechtbank e dia-aí, i nan a encarga un limpiador di schoorsteen pa bin limpia un schoorsteen koe tin den e zaal-aí. Hastamente na momentoe koe e testigoe tabata bai haci su huramentoe, e limpiador di schoorsteen tabata bai drenta i el a miré pa diabel.

Ora e testigoe a bini bij, el a bisa jorando: "Senjor huez, mi ta hala atras toer cos koe mi a papia, pasobra toer ta mentira."

NIEUWSBERICHTEN.

CURAÇAO.

Gouvernements-Besluiten.

Curaçao, 8 Mei 1886.

Aan den Heer E. B. F. Hellmund, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als Districtmeester van het 3e district op Bonaire, onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig aan het Gouvernement bewezen diensten.

De Heer J. C. Schermer, gepensioneerde Roomsch Catholieke geestelijke van den 2n rang, gedurende het verblijf in Nederland van den heer F. E. C. Kieckens, belast met de waarneming der betrekking van directeur van de Krankzinnigen- en Leprozengestichten alhier.

De heer J. R. G. de Veer, op zijn verzoek, eervol ontheven van de verdere waarneming der betrekking van Lid van den Raad van Bestuur alhier, onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig aan het Gouvernement bewezen diensten.

De Heer G. W. F. Hellmund, Gouvernements-Secretaris, belast met de functiën van Lid van den Raad van Bestuur in de kolonie Curaçao.

Aan den Heer M. W. T. Cruger, landsschoolonderwijzer op St. Eustatius, op zijn verzoek, met ingang van 1e Juli e. k. eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend, met toekenning van pensioen.

Vergunning verleend aan den heer J. A. Tydeman, predikant bij de Vereenigde Protestantsche gemeente alhier, om eene dienstreis te doen naar de eilanden Bonaire en Aruba.

De Gouvernements-Secretaris.
HELLMUND.

GOUVERNEMENT VAN CURAÇAO.

Beschikking van Dinsdag den 4n. Mei 1886.

No. 277.

DE GOUVERNEUR,

Gelet op art. 77 van het Regeerings-reglement dezer kolonie, waarbij bepaald is, dat de vergadering van den Kolonialen Raad jaarlijks op den tweeden Dinsdag van de maand Mei te Willemstad op het eiland Curaçao door of namens den Gouverneur wordt geopend;

Heeft goedgevonden,

Te bepalen:

1° Op Dinsdag den 11n Mei a. s. worden met zonsopgang van alle in de haven liggende schepen, van de forten en van alle Gouvernementsgebouwen, waar dat bij festiviteiten gebruikelijk is, de vlaggen geheschen.

Zij worden niet vóór zonsondergang gestroken;

2° Des morgens ten 8½ ure begeven de Leden van den Kolonialen Raad zich naar het Raadhuis en vereenigen zich aldaar onder voorzitting van den Ondervoorzitter;

3° De Gouverneur, de vergadering zullende openen, verlaat ten 9 ure het Gouvernementshuis, vergezeld van zijne adjudanten;

4° De Gouverneur, gekomen zijnde aan het Raadhuis, wordt ontvangen door eene uit de Leden door den Ondervoorzitter te benoemen Commissie, die hem naar de Raadzaal geleidt;

5° De Gouverneur opent de vergadering;

6° Dadelijk na de opening verlaat de Gouverneur de vergadering en wordt tot aan de deur van het Raadhuis begeleid door de sub 4 bedoelde commissie;

7° Vóór het Raadhuis wordt eene eerewacht van de Schutterij en van het Garnizoen geplaatst;

8° Een saluut van e l f schoten uit het geschut van het Waterfort kondigt aan zoowel het oogenblik, dat de Gouverneur het Gouvernementshuis, als dat, waarop hij het Raadhuis verlaat.

Afschrift, enz.

Voor extract uit het Gouvernements-Journaal.

De Gouvernements-Secretaris.
HELLMUND.

MAANDAG jl. Is het Italiaansche oorlogsschip *Amerigo Vespucci* des morgens om 9 uren uit deze haven vertrokken met bestemming naar Savanilla in Colombia.

— Naar men verneemt zal het schroefstoomschip 1e. kl. *Koningin Emma der Nederlanden*, dat vermoedelijk medio April uit Oost-Indië in Nederland is binnengekomen, aan een onderzoek worden onderworpen, om bij gunstigen uitslag daarvan, voornamelijk ten opzichte van de stoomketels, aangewezen te worden om in het najaar naar West-Indië te vertrekken, tot aflossing van het schroefstoomschip *Atjeh*. Bij een ongunstigen uitslag zou tot genoemd doel het schroefstoomschip 1e. kl. *Van Speijk* in dienst worden gesteld.

— Bij Koninklijk besluit is de Heer A. D. J e s u r u n erkend en toegelaten als Consul van Groot-Britannië en Ierland op Curaçao.

— De Amerikaansche post-administratie bericht, dat de brievenmalen, die op 4 en 5 Maart jl. uit Nederland voor Amerika en Curaçao verzonden en te Queensborough zijn ingescheept, op en met de O r e g o n verongelukt zijn.

— De Nederlandsche schoener O t i l i a vertrekt den 1en Mei a. s. naar de eilanden St. Martin, St. Eustatius en Saba. De terugreis geschiedt via St. Thomas.

De brieven worden op dien dag aangenomen tot 2 uren des namiddags.

— Er is thans aan onzen zuidwestelijken hemel voor den eenigzins oplettenden beschouwer weder eene KOMEET zichtbaar. Zij staat ten zuiden van O r i o n. Het is de komeet, die ontdekt werd door Fabry.

Waarschijnlijk heeft zij reeds op Zondag den 2den Mei haren grootsten glans bereikt en werd daardoor toen ook voor het ongewapend oog zichtbaar. Gedurende de eerste helft dezer maand zal zij nog tot twee of drie uren na zonsondergang zichtbaar zijn en daarna zich even snel van ons verwijderen als zij gekomen is.

NEDERLAND.

De leden van de Eerste Kamer waren ter vergadering bijeengeroepen tegen 7 April jl.

— Vrijdag 2 April is het algemeen debat over Grondwets-herziening gesloten en de beraadslaging over art. 194 en de amendementen geopend. De minister H e e m s k e r k kondigde een nieuwe redactie aan van art. 194.

— Te Assen werd tot lid van de Tweede Kamer, vacature-Gratama, gekozen met 1243 stemmen de heer mr. H. S m e e n g e.

— De *St. Ct.* deelt het volgende mede.

„Blijkens een bij het Departement van Marine ontvangen telegram, is Zr. Ms. schroefstoomschip J a v a, onder bevel van den luit. ter zee 1e kl. C. Hoffman, met dik weder ter hoogte van Eddystone door een onbekend zeilschip aangevaren en met belangrijke averij op den middag van 28 dezer maand [Maart] te Plymouth binnengekomen.

Van de bemanning worden vier personen vermist, die waarschijnlijk tijdens het ongeval op het aanvarend schip zijn overgegaan." Deze vier personen zijn later te Londen aangekomen.

BUITENLAND.

CARACAS, 27 April.— Heden werd door Generaal Crespo het bestuur overgegeven aan den heer dr. Manuel Antonio Diez, eerste lid van den Federalen Raad, die als zoodanig gedurende de afwezigheid van Generaal Guzman Blanco met het presidentschap der Republiek belast zal zijn.

Een voorloopig ministerie is samengesteld.

CORSICA.— Volgens de nieuwste onderzoekingen van den geestelijke C a s a n o v a heeft op Napoleons geboorte-eiland, Corsica, ook COLUMBUS het eerste levenslicht aanschouwd.

De stad Calvi, waar volgens de door Casanova ontdekte stukken, Christophorus Columbus in de straat D e l F i l o geboren werd, zal nu den 23n Mei e. k. een gedenksteen voor den grooten wereldontdekker plaatsen in een der vervallen huizen van die straat. Voorts wil zij daar een standbeeld voor Columbus oprichten, waarvoor zij eene inschrijving opent, en dat bij de plechtige viering van den 400sten gedenkdag der ontdekking van Amerika [1492] zal onthuld worden. Het gemeentebestuur te Calvi zal het eereburgerschap der stad schenken aan den in Spanje wonenden hertog van Varagua, een afstammeling van Columbus.

BERLIJN.— Omtrent het ongeluk van de *Oregon* ontving de directie van de N o r d d e u t s c h e L l o y d het volgende telegram van haar generaal agentschap te New-York.

„*Oregon* door botsing met een schoener tusschen Shinecock en Fire Island gezonken. De *Fulda* nam 180 kajuits-, 66 tweede klasse- en 339 tusschendeks-passagiers, benevens 255 manschappen van de *Oregon* aan boord. Zij werden hier gisterenmiddag geland, terwijl zij hedenmorgen aan boord van de *Fulda* nog werden verzorgd. De aankomst van de *Fulda* is 16 uur vertraagd. Welke vergoeding zullen wij vorderen?"

Onder het gedeelte der lading, dat geborgen werd was een groote partij diamanten. De kapitein van de *Fulda* deed daarop, in afwachting van nader bericht der directie, beslag leggen teneinde tot waarborg te strekken voor een intestellen eisch van schadevergoeding. Het antwoord dat de agent ontving verwierp elk denkbeeld van schadeloosstelling en luidde aldus:

„*Het strekt ons tot groote voldoening, het middel te zijn geweest tot redding van zoovele menschenlevens. G e e n schadevergoeding.*"

NEW-YORK.— De duikers, belast met het onderzoeken van het gezonken stoomschip O r e g o n, zijn er in geslaagd 222 zakken met brieven te redden van de 598 die aan boord waren. Voor het te voorschijn brengen van iederen zak brieven was door het syndicaat der banken van New-York een premie van 15 dollars uitgeloofd.

De slechte pers en de Schooljeugd in Noord-Amerika.

Een voor de godsdienstlooze school ijverend Methodisten-blad in Noord-Amerika, *Der Christeliche Botschafter*, bevatte onlangs het volgende artikel:

„Het is een algemeen bekend feit, dat onder de Amerikaansche jeugd de onzedelijkheid op schrikbarende wijze heerscht en immer meer toeneemt. Jongens en meisjes onderhouden elkander over zaken, die zij in 't geheel nog niet moesten kennen. Meisjes, die de kinderschoenen nog niet ontwassen zijn, vermaken zich met slechte en onwelvoegelijke gesprekken. Slechts weinigen zijn er, die een recht begrip van de zedeloosheid der jeugd hebben. *Van dezen betreurenswaardigen toestand zijn voornamelijk de romans de oorzaak*, welke met voorbeeldelooze gretigheid door jongens en meisjes als ware het verslonden worden. Er zijn regelmatig *georganiseerde vennootschappen*, die door platen en boeken de grootste schandelijkheden verspreiden, ten einde de jeugd geheel en al in den afgrond des verderfs te storten.

„Te New-York heeft de heer Andrew J. Comstock zich ten taak gesteld, de schand-literatuur uit te roeien. Vóór eenigen tijd heeft hij zeven ton (= 140 centenaars) zoodanige slechte werken in beslag doen nemen. Bij het gerechtelijk verhoor kwamen de afschuwelijkste onthullingen aan het licht. De rechter moest ter gelegenheid van het proces van John Meeker, die wegens het verkoopen van zedelooze plaatwerken en boeken aangeklaagd was, met tegenzin en verontwaardiging de mededeeling doen, dat *veel hoogere meisjesscholen met zoodanige produkten waarlijk overstroomd zijn*. Boeken en platen van de schandelijkste soort worden langs honderderlei wegen aldaar binnengesmokkeld, somtijds zelfs in bloemruikers, notenschalen en suikergoed. De heer Comstock ontdekte en confisqueerde bij handelaars en uitgevers in de stad New-York meer dan 15,000 *brieven aan leerlingen, zoowel jongens als meisjes*, uit het gansche Land, waarin ontuchtige werken besteld werden. Vaders en moeders hebben geen 't minste vermoeden, dat hun kinderen, zelfs op de beste staatsscholen, de zedelooze literatuur, die hun door listige en sluwe handen bezorgd wordt, bestudeeren. Onderzoekingen in de *Dead Letter Office* en de inbeslagnemingen te New-York hebben bewezen dat de „handelaars in ontuchtige literatuur" leesbibliotheken georganiseerd hebben, welke onder de leiding der diepst bedorven jongens in de scholen staan; dat deze laatsten door de eigenaars gekozen en betaald worden en onder de leerlingen een van de 144 ontuchtige werken, die te New-York in het licht gegeven worden, voor 10 cent elk deel laten circuleeren. Het is bewezen, dat de verderfelijke invloed dezer literatuur in de scholen onzer steden aan veelbelovende jongelieden hun geheelen ondergang berokkend heeft."

Het genoemde Methodistenblad merkt nog aan, dat „geen Staat en geen grondgebied" der Amerikaansche Unie van dit verwoestend kwaad bevrijd is, ja, dat zelfs de „schoonste westelijke Staten" er door aangetast zijn, en doet ten slotte een beroep op het Congres en op het Land, opdat er toch zoo spoedig en zoo krachtig mogelijk paal en perk aan gesteld worde.

Vaticano i Quirinal.

Ta un di promer debernan di un publicista Catolica di recorda Catolicanan semper e dia fatal, koe prision moral di Cabez di Madre Iglesia a coeminza, i ranca na mees tempoe foi olvido e circunstancianan, den cual Italia revolucionario, animar pa situacion di Europa na 1870, por a jega na hacié donjo, coe violencia sacrílega, di lo ké hustamente é mester a sinja pueblonan respeta i sostene coe toer forza.

Foi lo ké ta sigi hende ta mira koe, si e Potencia grandinan no por hustifica nan di a permiti na 1870 e robo sacrílego di Estado Eclesiástico i Roma, sin interveni na fabor di Papa, ta sigur koe resultado di batalja di Sedan, na oenda Napoleon III a cai den manoe di Prusianonan, a seduci Italia na apoderé di Roma i establece aí su trono, sin ningun título, contando solamente riba su forza material.

Ta principalmente di muchoe interes pa nos haci hende mira, com Santa Silja a sabi di sostene dignidad di su diplomacia tradicional i asina bieuw koe siglonan den e circonstancia dificultosonan-aí.

Dia 24 di Augustus 1870 P o n z a di S a n M a r t i n o a bisa den Senado di Florencia: "Lo jega un dia koe Ita-"lia lo somete Roma n'é, ó Roma lo "destruié." Mà G i o v a n n i L a n z a, koe tabata president di ministerio o tempoe-aí, a declara, koe é no por haja *ni un titulo legal*, pa somete Roma na Italia. ¡Napoleon III no a cai ainda na Sedan!

Apenas noticia sigur di derrota di Francesnan a jega na Florencia, e ministro balente Lanza huntoe coe su companjeroenan di ministerio a resolvo na toema Roma, i nan a coeminza e trabao-aí coe un carta di Victor Emmanuel II na Pio IX. Conde Gustavo Ponza di San Martino tabata encargar coe hibamentoe di e carta na Vaticano.

Gazetta Ufficiale del Regno d'Italia di 11 di September 1870, nuebe dia despues di derrota di Sedan, a bisa: "Coe bista riba e suceso im-"portantenan, koe ta toema lugar "den Europa, i riba situacion poli-"tica di Italia, gobiernoe di Rey a "encarga Conde Ponza di San Mar-"tino pé bai Roma, afin di pone na "manoe di S. S. un carta di S. M."

Ta di importancia koe hende conoce obheto di e carta i instruccionnan, koe tabata doenar na e encargado di Victor Emmanuel II.

President Lanza a declara na Conde di San Martino, koe gobiernoe kier a toema *medidanan di precaucion necesario pa seguridad di Santa Silja*, pasobra Rey "*tabatin grandi interes acerca, como Catolica, di no pone* SUERTE DI SANTA SILJA *na peligro. Pesai el a toema riba dié responsabilidad* PA GARANTIA DI SANTA SILJA, *na bista di Catolicismo.*"

Manera hende ta mira anto, toer cos ta sosode *na interes di Santa Silja.*

Na mees tempoe president Lanza ta scirbi Ponza di San Martino: "Lo "bo tene cuidao pa haci Santo Pa-"dre comprende importancia di e "momentoe-aki, coe bista riba *por-"venir* di Iglesia i di Papado. Ca-"bez di Catolicismo lo haja un res-"peto profundo cerca pueblo Ita-"liano i lo é conserba riba riberanan di rioe Tiber un residencia "*respetar*, independiente di toer au-"toridad humanoe. Su Majestad "ta dirigié na Papa coe afecto di "un jioe [!], coe fé di un Católico (!!) "coe pasion di un Rey (!!!) i di un "Italiano [!!!!]. Den e tempoe-aki "den cual institucionnan di mas res-"petable i paz di pueblonan ta asi-"na tantoe amenazar, Su Santidad "lo no rechaza un manóe, koe ta "worde ofrecer n'E coe lealtad na "nomber di religion (!!) i di *Italia.*"

Unita Catholica a bisa, koe Lanza lo mester a hari ora é tabata scirbi e palabranan-aí, i koe Ponza di San Martino lo mester a haci mees cos, ora el a leza nan. A lo menos Ponza ta kende a declara dia 24 di September 1865 den *Le Alpi*, koe toer hende na Italia "tabata dominar pa "e temor di no ta basta liberal, si "nan no declara nan claramente "enemigoe di clero, i si nan no stro-"ba padernan den nan institucion-"nan, den nan school, i hasta den ad-"ministracion di Sacramentoenan."

Cincoe anja despues e mees Conde Ponza mester a convence Su Santidad, koe e *liberalnan-aí* tabata di mas cuidadoso, di mas leal, di mas generoso defensor i protector di Santa Silja. El a jega na Roma dia 9 di September 1870. E mees dia é tabatin audiencia cerca Cardenal Antonelli, secretario di Estado, i dia 10 cerca S. S. Pio IX. Dia 12 el a bolbe bai Florencia i el a presenté inmediatamente cerca president di ministerio, Giovanni Lanza, pa é participé resultado di su mision.

No ta di poco importancia koe nos papia algoe di resultado di e mision aí, awendia koe intriganan di gobiernoe Italiano contra Santa Silja ta na bista di toer hende.

E mees dia 9 di September Conde Ponza tabata cerca Cardenal Antonelli, koe a ricibi e Italiano-aí coe su cortesanía i calma di coestumber.

Despues koe Ponza a bisa Antonelli kiko tabata motiboe di su binimentoe cerca Papa i koe el a manifesta e *bon disposicion* di su gobiernoe, Antonelli dici coe n'é: "Mi kier kere na bo lealtad i na lealtad di bo gobiernoe. Ma bo por ta asina bon, senjor Conde, di bisá mi na nomber di kende bo ta promete toer

beroep op uw verstand en uwe onpartijdigheid. Heb ik iets anders gedaan dan algemeen bekende en officiëele feiten aan te halen? En kan men de conclusie tegenspreken, die er uit voortvloeit, en die ik aldus wensch te formuleeren: de katholieke geestelijkheid maakt volstrekt geen oppositie tegen de Regeering, die Frankrijk bestuurt, — maar die Regeering heeft sedert zes jaart niet opgehouden de geestelijkheid te vervolgen, de christelijke instellingen te verzwakken en de afschaffing van den godsdienst zelven voor te bereiden.

't Is aan geen twijfel onderhevig, mijnheer de president, dat de constitutie, welke u niet-verantwoordelijk verklaarde, uw geheelen zedelijken invloed onverminderd heeft gelaten. Uw leeftijd, uw groote ondervinding, uw beproefde toewijding aan de zaak der republiek, het vertrouwen, waarvan de Nationale Vergadering te uwen opzichte bij herhaling heeft blijk gegeven, — dat alles, uw gezag verhoogende, schijnt er u toe uit te noodigen om in den bestaanden moeielijken toestand tusschenbeide te komen. Gij bezit het recht om degenen, die met u den bestuurslast dragen, te waarschuwen en op de gevolgen van hun gevaarvolle staatkunde te wijzen: zonder blijk te geven van lichtzinnigheid en van onvoorzichtigheid, zouden zij uw wijze raadgevingen niet kunnen afwijzen en uw ernstige opmerkingen niet kunnen in den wind slaan.

Sta dan toe aan een hoogbejaarden bisschop, die zeven maal in zijn leven het regeeringstelsel van zijn Land zag veranderen, sta hem toe, u nog een laatste maal te zeggen wat zijn langdurige ondervinding hem geleerd heeft.

Voortgaande op den weg, dien zij heeft ingeslagen, kan de republiek aan den godsdienst veel kwaad doen, maar zij zal er niet in slagen, dien te dooden. De Kerk heeft grootere gevaren gekend; zij heeft geweldiger onweders doorstaan, en zij is in het hart van Frankrijk blijven voortleven. Zij zal ook ditmaal getuige zijn van de begrafenis dergenen die hopen haar te zullen vernietigen.

De republiek heeft noch van God, noch van de geschiedenis de belofte van onsterfelijkheid ontvangen.

Indien uw invloed haar kon terugbrengen tot eerbiediging van het geweten en tot een eerlijke toepassing van het Concordaat, volgens den geest zoowel als volgens de letter, zoudt gij veel gedaan hebben om den openbaren vrede te verzekeren en om de eensgezindheid in de gemoederen des volks te herstellen. Indien gij bij deze onderneming schipbreuk lijdt of meent haar onbeproefd te moeten laten, dan is het niet de Kerk, niet de geestelijkheid, die men zal mogen aanklagen van te arbeiden aan den ondergang der staatsinstellingen, waarvan aan u de hoede is toevertrouwd; 't is u bekend dat het oproer geen der wapenen is, waarvan wij gebruik maken. De geestelijkheid zal voortgaan met geduldig te lijden; zij zal bidden voor haar vijanden. Zij zal God smeeken, dezen te verlichten en hun rechtvaardiger gevoelens in te storten: maar zij die dezen goddeloozen oorlog gewild hebben, zullen zich-zelven daarin hun eigen ondergang berokkenen, en groote verwoestingen zullen zich opeenstapelen alvorens ons welbemind Vaderland gelukkiger dagen zal zien terugkeeren. De hartstochten der vernieling, waarvan de zeer nabijzijnde uitbarsting reeds door meerdere voorteekenen worden aangekondigd, zullen gevaren in het leven roepen van geheel andere beteekenis dan de zoogenaamde machtsoverschrijdingen, die men aan de geestelijkheid ten laste legt. En God geve, dat in dien vreeselijken orkaan, als de ontketende hartstochten door geen enkelen band van zedelijken aard meer weerhouden worden, de welvaart, ja zelfs de onafhankelijkheid van het Vaderland niet moge ten onder gaan!

Aan het einde gekomen van een lange loopbaan, heb ik alvorens aan God rekenschap te gaan afleggen, ten opzichte van dergelijke onheilen mij van mijn verantwoordelijkheid willen ontheffen. Maar ik kan dezen brief niet besluiten, zonder de hoop uit te drukken, dat Frankrijk zich nimmer dat heilig geloof zal laten ontrukken, 't welk zijn kracht en zijn roem heeft uitgemaakt in het verledene en het een eerste plaats onder de volken deed innemen.

Ik beveel, mijnheer de President, deze ernstige overwegingen aan in uw wijsheid en schrander doorzicht, en verzoek u, de verzekering te willen aanvaarden mijner eerbiedigste gevoelens van hoogachting.

† J. HIPP. kardinaal GUIBERT,
Aartsbisschop van Parijs.

NOTICIA.

Un Komeet.

Gradicidoe na muy Rev. Pastoor di Santa Rosa, nos tin gustoe di publica e sigiente observacion, koe el a manda pa nos:

Cualke observador un poco atento por mira un *Komeet* visible na Zuid-West di nos Cieloe, i na Zuid di Orion. Ta e *Komeet* koe Fabry a descubri.

Probablemente tabatin su major brillo Dia Domingoe 2 di e luna-aki, i p'esaí el a cai e dia-ai na nos bista. Duranti promer mitar di e luna-akí lo é ta visible té dos ó tres ora despues koe solo baha; i despues lo ó perde foi nos bista mees lihé koe el a bini.

Leynan di Mei.

Pa mundoe no kere koe von Bismarck lo sigi egemplo di Enrique IV, koe a baf zoentji pia di Papa na Canossa, el a presentá su ley politico-eclesiastica nobo, contra toer coestumber, den *Reichstag* promer koe den Cámara di Prusia. ¿Pa kiko? Pasobra el a conta koe miembronan di *Reichstag* lo a acepta su proyecto di ley nobo sin toca coe n'é, mientras é tabata corré riscoe di no haja mees aceptacion den Cámara. Ma foí na presentacion di e ley-aí tabatin na Roma continuamente tratamentoe den Cardenal Jacobini, secretario di Papa, i Senjor Von Schlözer, representante di Prusia cerca Papa. Resultado di e tratamentoenan ai a sirbi di fundamentoe di e enmendacionnan, koe Mgr. Kopp a propone na *Reichstag* i koe Bismarck a acepta inmediatamente, ma koe otro miembronan di *Reichstag* no a acepta completamente.— No ta larga duda koe manera e ley ta awor, tin masjar hopi mehora inegable den dié, ma ainda é tin algoe di spiritoe di *Leynan di Mei.* Ta di comprende koe Von Bismarck lo no corre bai Canossa un bé asina, ma ta sigur koe centro Catolico di Cámara Prusiano lo no keda ketoe, sino té ora koe e spiritoe di leynan di Mei ta completamente morto, i por fin nos Canciller ta sigi egemplo di Enrique IV.

¿Ignorancia o mala fé?

Algun bé ta divertido pa hende mira com tantoe na altura scirbidor di courant liberalnan ta, ora nan kier papia di cualke cos ó persona catolica. Asina, por egemplo, *Nieuws van den Dag,* un courant liberal di Hoelanda, ta doena un noticia den su número di 13 di Maart pasar, koe un Catolica mester miré noema, p'é reconocé foí principio té fin como un falsificacion mentiroso. E courant-aí ta conta: "Orden di Jesuitanan, koe ta 350 anja ta existi, a produci, segun "general di Jesuitanan", den e tres siglo i mei-aí, 248 santoe, 1500 mártir, 13 Papa, 60 Cardenal, 4000 arzobispoe i obispoe, i 6000 scirbidor. E orden-aí tin awor 2500 misionario. Cantidad di egemplar di obranan, publicá pa miembronan di e orden-aí, ta hopi millon."

Toer e cosnan-aí ta doenar muchoe poco ó muchoe hopi; nos ta observa noema, koe *nunca* un miembro di orden di Jesüitanan a ocupa trono di Papa, i segun *Nieuws v. d. Dag* e a producí 13, tende bon: *dieztres.* En cuanto na exactitud di cifra di arzobispoe i obispoenan (4000!) hende por forma mas ó menos un idea, ora nan sabi, koe, exceptuando na e teranan na oenda nan tin nan mision, masjar raar bé ó nunca un pader Jesuita ta ricibí pura di Obispoe. Cantidad di misionarionan awor ta muchoe poco: i asina anto di toer lo ké *N. v. d D.* a conta no ta keda nada mas koe sinberguenzeria di e courant-aí, koe kier a bende su noticia pa cuenta di "general di Jesuitanan."

No ménos ridiculo *Handelsblad,* otro courant di Hoelanda, a hacié, jamando *Liszt,*— un célebre pianista i compositor,—un "*abate* in partibus," titulo desconocir té awor, koe redaccion di *Handelsblad* a honré coe n'é. Como gran particularidad e courant-aí ta conta, koe e abate-aí, koe no ta ni sikiera pader, no ta lesa misa mas, sino awor é ta compone misa.

Destruccion di Roma.

Coe n'e titulo-aí, profesor Herman Grimm, koe tabata na Roma na fin di anja pasar, ta keha den *Deutsche Rundschau* riba e violacion barbaro koe gobiernoe Italiano ta haci di e ciudad-ai di edad-media coe un pretexto di dreché; pretexto, koe ta bofon di toer sintimentoe religioso, i koe ta entrega Roma, asiná respetar i santoe pa toer nacion, na especulacionnan di mas baho.

Stranjeroenan, koe a bisjita Roma den ultimo anjanan, no por papia sino coe pena kiko a bira di e ciudad incomparablemente boenita i historica den manoe di e speculador Romanonan. Es-akinan toer ta un principio noema di lo ké e especulador ta propone di haci coe Roma. Villa i coenucoenan di mas célebre, asina mees koe un partida di e monumentoenan di Roma di edad-media, ta amenazar coe destruccion.

E hendenan zeloso pa descubrimentoe di fundamentoe antiguonan i restonan di muraja a bai na nan trabao caba, sin haci casoe di creacion pa despues. Di toer parti di Europa nan lo meste protesta coe derecho contra asina sorto di destruccion, manera Italianonan ta haci coe Roma *ua.* Haciendo asina kizas nan lo por haci Italianonan comprende, koe ta deber di gobiernoe di protcha capital di reino Italiano contra e accion bergonzosonan-aí

Un equivocacion.

Un cajista na Imprenta di Bradford na Philadelphia a haci un equivocacion den un almanak, koe e imprenta-aí ta publica. El a pone pa 12 di Augustus lo ké mester a bini na 12 di December; i nan no a mira e error-aí, sino ora ja tabatin un cuartoe millon di egemplar gedrukt.

E pober cajista, koe a anuncia *sneeuw* pa 12 di Augustus, tabata despachar.

Pa un circonstancia, koe ningun hende por a spera, e equivocacion-ai a bini na fabor di e editor. Dia 12 di Augustus *sneeuw* a cai di berdè na Philadelphia. Toer hende a haja sabi e pronosticacion di Bradford su almanak i el a bira célebre; toer hende ta buské awor.

Bon policia.

Algun dia pasar na Paris, un senjor koe a salba bida di diez-siete hende caba, tabata keire den su wagen i el a mira un muher coe un mucha chikitoe cai den rioe Sena. Dèn un momentoe el a baha foí su wagen i boela na awa, i e tabatin satisfaccion di salba toer dos. Mientras tantoe agentenan di Policia a cohe su wagen, i e hombar generoso-aí tabata condenar pa paga un franc di boet, pasobra el a larga su wagen para riba caja sin hende cerca dié.

¡¡Paris mester ta orgulloso coe razon [¿?] riba un Policia asina estricto i activo [¿?]!!

Un testigoe falsoe.

Na un provincia di Bavaria a parce dilanti di rechtbank un testigoe koe nan no tabatin muchoe confianza den dié. Despues koe el a declara, koe toer lo ké el a bisa ta berdè, i é por hura, president a bisé pa é repeti na voz haltoe toer kiko é bisa.

"Mi ta hura" e president a coeminza; "mi ta hura", e testigoe a repeti: "pa Dios" — "pa Dios" — "Todopoderoso" — To...Toto...todo..." e tistigoe no por a sigi: el a keda mira den un porta di e zaal i di golpi el a grita: "Diabel ta bini, diabel ta aí caba, diabel ta bin cohé mi;" despues el a cai foi dié.

Mientras nan tabata busca di treeé bij, nan a descubri motiboe di su gritoe. Nan no a corda arriba koe meste tabatin zitting di rechtbank e dia-aí, i nan a encarga un limpiador di schoorsteen pa bin limpia un schoorsteen koe tin den e zaal-aí. Hastamente na momentoe koe e testigoe tabata bai haci su huramentoe, e limpiador di schoorsteen tabata bai drenta i el a miré pa diabel.

Ora e testigoe a bini bij, el a bisa jorando: "Senjor huez, mi ta hala atras toer cos koe mi a papia, pasobra toer ta mentira."

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

Gouvernements-Besluiten.

Curaçao, 8 Mei 1886.

Aan den Heer E. B. F. Hellmund, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als Districtmeester van het 3e district op Bonaire, onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig aan het Gouvernement bewezen diensten.

De Heer J. C. Schermer, gepensionneerde Roomsch Catholieke geestelijke van den 2a rang, gedurende het verblijf in Nederland van den heer F. E. C. Kieckens, belast met de waarneming der betrekking van directeur van de Krankzinnigen- en Leprozengestichten alhier.

De heer J. R. G. de Veer, op zijn verzoek, eervol ontheven van de verdere waarneming der betrekking van lid van den Raad van Bestuur alhier, onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig aan het Gouvernement bewezen diensten.

De Heer G. W. F. Hellmund, Gouvernements-Secretaris, belast met de functiën van Lid van den Raad van Bestuur in de kolonie Curaçao.

Aan den Heer M. W. T. Cruger, landsschoolonderwijzer op St. Eustatius, op zijn verzoek, met ingang van 1e Juli e. k. eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend, met toekenning van pensioen.

Vergunning verleend aan den heer J. A. Tydeman, predikant bij de Vereenigde Protestantsche gemeente alhier, om eene dienstreis te doen naar de eilanden Bonaire en Aruba.

De Gouvernements-Secretaris.
HELLMUND.

GOUVERNEMENT VAN CURACAO.

Beschikking van Dinsdag den 4n. Mei 1886.

No 277.

DE GOUVERNEUR,

Gelet op art. 77 van het Regeeringsreglement dezer kolonie, waarbij bepaald is, dat de vergadering van den Kolonialen Raad jaarlijks op den tweeden Dinsdag van de maand Mei te Willemstad op het eiland Curaçao door of namens den Gouverneur wordt geopend;

Heeft goedgevonden,

Te bepalen:

1° Op Dinsdag den 11n Mei a. s. worden met zonsopgang van alle in de haven liggende schepen, van de forten en van alle Gouvernementsgebouwen, waar dat bij festiviteiten gebruikelijk is, de vlaggen geheschen.

Zij worden niet vóór zonsondergang gestroken;

2° Des morgens ten 8½ ure begeven de Leden van den Kolonialen Raad zich naar het Raadhuis en vereenigen zich aldaar onder voorzitting van den Ondervoorzitter;

3° De Gouverneur, de vergadering zullende openen, verlaat ten 9 ure het Gouvernementshuis, vergezeld van zijne adjudanten;

4° De Gouverneur, gekomen zijnde aan het Raadhuis, wordt ontvangen door eene uit de Leden door den Ondervoorzitter te benoemen Commissie, die hem naar de Raadzaal geleidt;

5° De Gouverneur opent de vergadering:

6° Dadelijk na de opening verlaat de Gouverneur de vergadering en wordt tot aan de deur van het Raadhuis begeleid door de sub 4 bedoelde commissie:

7° Vóór het Raadhuis wordt eene eerewacht van de Schutterij en van het Garnizoen geplaatst;

8° Een saluut van e l f schoten uit het geschut van het Waterfort kondigt aan zoowel het oogenblik, dat de Gouverneur het Gouvernementshuis, als dat, waarop hij het Raadhuis verlaat.

Afschrift, enz.

Voor extract uit het Gouvernements-Journaal.

De Gouvernements-Secretaris,
HELLMUND.

MAANDAG jl. Is het Italiaansche oorlogsschip *Amerigo Vespucci* des morgens om 9 uren uit deze haven vertrokken met bestemming naar Savanilla in Colombia.

— Naar men verneemt zal het schroefstoomschip 1e. kl. *Koningin Emma der Nederlanden*, dat vermoedelijk medio April uit Oost-Indië in Nederland is binnengekomen, aan een onderzoek worden onderworpen, om bij gunstigen uitslag daarvan, voornamelijk ten opzichte van de stoomketels, aangewezen te worden om in het najaar naar West-Indië te vertrekken, tot aflossing van het schroefstoomschip *Atjeh*. Bij een ongunstigen uitslag zou tot genoemd doel het schroefstoomschip 1e. kl. *Van Speijk* in dienst worden gesteld.

— Bij Koninklijk besluit is de Heer A. D. J e s u r u n erkend en toegelaten als Consul van Groot-Brittannië en Ierland op Curaçao.

— De Amerikaansche post-administratie bericht, dat de brievenmalen, die op 4 en 5 Maart jl. uit Nederland voor Amerika en Curaçao verzonden en te Queensborough zijn ingescheept, op en met de O r e g o n verongelukt zijn.

— De Nederlandsche schoener O t i l i a vertrekt den 1en Mei a. s. naar de eilanden St. Martin. St. Eustatius en Saba. De terugreis geschiedt via St. Thomas.

De brieven worden op dien dag aangenomen tot 2 uren des namiddags.

— Er is thans aan onzen zuidwestelijken hemel voor den eenigzins oplettenden beschouwer weder eene KOMEET zichtbaar. Zij staat ten zuiden van O r i o n. Het is de komeet, die ontdekt werd door Fabry.

Waarschijnlijk heeft zij reeds op Zondag den 2den Mei haren grootsten glans bereikt en werd daardoor toen ook voor het ongewapend oog zichtbaar. Gedurende de eerste helft dezer maand zal zij nog tot twee of drie uren na zonsondergang zichtbaar zijn en daarna zich even snel van ons verwijderen als zij gekomen is.

NEDERLAND.

De leden van de Eerste Kamer waren ter vergadering bijeengeroepen tegen 7 April jl.

— Vrijdag 2 April is het algemeen debat over Grondwets-herziening gesloten en de beraadslaging over art. 194 en de amendementen geopend. De minister H e e m s k e r k kondigde een nieuwe redactie aan van art. 194.

— Te Assen werd tot lid van de Tweede Kamer, vacature-Gratama, gekozen met 1243 stemmen de heer mr. H. S m e e n g e.

— De *St. Ct.* deelt het volgende mede.

„ Blijkens een bij het Departement van Marine ontvangen telegram, is Zr. Ms. schroefstoomschip J a v a, onder bevel van den luit. ter zee 1e kl. C. Hoffman, met dik weder ter hoogte van Eddystone door een onbekend zeilschip aangevaren en met belangrijke averij op den middag van 28 dezer maand [Maart] te Plymouth binnengekomen.

Van de bemanning worden vier personen vermist, die waarschijnlijk tijdens het ongeval op het aanvarend schip zijn overgegaan." Deze vier personen zijn later te Londen aangekomen.

BUITENLAND.

CARACAS, 27 April.— Heden werd door Generaal Crespo het bestuur overgegeven aan den heer dr. Manuel Antonio Diez, eerste lid van den Federalen Raad, die als zoodanig gedurende de afwezigheid van Generaal Guzman Blanco met het presidentschap der Republiek belast zal zijn.

Een voorloopig ministerie is samengesteld.

CORSICA.— Volgens de nieuwste onderzoekingen van den geestelijke C a s a n o v a heeft op Napoleons geboorte-eiland, Corsica, ook COLUMBUS het eerste levenslicht aanschouwd.

De stad Calvi, waar volgens de door Casanova ontdekte stukken, Christophorus Columbus in de straat D e l F i l o geboren werd, zal nu den 23n Mei e. k. een gedenksteen voor den grooten wereldontdekker plaatsen in een der vervallen huizen van die straat. Voorts wil zij daar een standbeeld voor Columbus oprichten, waarvoor zij eene inschrijving opent, en dat bij de plechtige viering van den 400sten gedenkdag der ontdekking van Amorika [1492] zal onthuld worden. Het gemeentebestuur te Calvi zal het eereburgerschap der stad schenken aan den in Spanje wonenden hertog van Varagua, een afstammeling van Columbus.

BERLIJN.— Omtrent het ongeluk van de *Oregon* ontving de directie van de N o r d d e u t s c h e L l o y d het volgende telegram van haar generaal agentschap te New-York.

„ *Oregon* door botsing met een schoener tusschen Shinecock en Fire Island gezonken. De *Fulda* nam 180 kajuits-, 66 tweede klasse- en 339 tusschendeks-passagiers, benevens 255 manschappen van de *Oregon* aan boord. Zij werden hier gisterennamiddag geland, terwijl zij hedenmorgen aan boord van de *Fulda* nog werden verzorgd. De aankomst van de *Fulda* is 16 uur vertraagd. Welke vergoeding zullen wij vorderen?"

Onder het gedeelte der lading, dat geborgen werd was een groote partij diamanten. De kapitein van de *Fulda* deed daarop, in afwachting van nader bericht der directie, beslag leggen teneinde tot waarborg te strekken voor een intestellen eisch van schadevergoeding. Het antwoord dat de agent ontving verwierp elk denkbeeld van schadeloosstelling en luidde aldus:

„ *Het strekt ons tot groote voldoening, het middel te zijn geweest tot redding van zoovele menschenlevens. G e e n schadevergoeding.*"

NEW-YORK.— De duikers, belast met het onderzoeken van het gezonken stoomschip O r e g o n, zijn er in geslaagd 222 zakken met brieven te redden van de 598 die aan boord waren. Voor het te voorschijn brengen van iederen zak brieven was door het syndicaat der banken van New-York een premie van 15 dollars uitgeloofd.

De slechte pers en de Schooljeugd in Noord-Amerika.

Een voor de godsdienstlooze school ijverend Methodisten-blad in Noord-Amerika, *Der Christeliche Botschafter*, bevatte onlangs het volgende artikel:

„ Het is een algemeen bekend feit, dat onder de Amerikaansche jeugd de onzedelijkheid op schrikbarende wijze heerscht en immer meer toeneemt. Jongens en meisjes onderhouden elkander over zaken, die zij in 't geheel nog niet moesten kennen. Meisjes, die de kinderschoenen nog niet ontwassen zijn, vermaken zich met slechte en onwelvoegelijke gesprekken. Slechts weinigen zijn er, die een recht begrip van de zedeloosheid der jeugd hebben. *Van dezen betreurenswaardigen toestand zijn voornamelijk de romans de oorzaak*, welke met voorbeeldelooze gretigheid door jongens en meisjes als ware het verslonden worden. Er zijn regelmatig *georganiseerde vennootschappen*, die door platen en boeken de grootste schandelijkheden verspreiden, ten einde de jeugd geheel en al in den afgrond des verderfs te storten.

„ Te New-York heeft de heer Andrew J. Comstock zich ten taak gesteld, de schand-literatuur uit te roeien. Vóór eenigen tijd heeft hij zeven ton (= 140 centenaars), zoodanige slechte werken in beslag doen nemen. Bij het gerechtelijk verhoor kwamen de afschuwelijkste onthullingen aan het licht. De rechter moest ter gelegenheid van het proces van John Meeker, die wegens het verkoopen van zedelooze plaatwerken en boeken aangeklaagd was, met tegenzin en verontwaardiging de mededeeling doen, dat *veel hoogere meisjesscholen met zoodanige produkten waarlijk overstroomd zijn*. Boeken en platen van de schandelijkste soort worden langs honderderlei wegen aldaar binnengesmokkeld, somtijds zelfs in bloemruikers, notenschalen en suikergoed. De heer Comstock ontdekte en confisqueerde bij handelaars en uitgevers in de stad New-York meer dan 15.000 *brieven aan leerlingen, zoowel jongens als meisjes*, uit het gansche Land, waarin ontuchtige werken besteld werden. Vaders en moeders hebben geen 't minste vermoeden, dat hun kinderen, zelfs op de beste staatsscholen, de zedelooze literatuur, die hun door listige en sluwe handen bezorgd wordt, bestudeeren. Onderzoekingen in de *Dead Letter Office* en de inbeslagnemingen te New-York hebben bewezen dat de „handelaars in ontuchtige literatuur" leesbibliotheken georganiseerd hebben, welke onder de leiding der diepst bedorven jongens in de scholen staan; dat deze laatsten door de eigenaars gekozen en betaald worden en onder de leerlingen een van de 144 ontuchtige werken, die te New-York in het licht gegeven worden, voor 10 cent elk deel laten circuleeren. Het is bewezen, dat de verderfelijke invloed dezer literatuur in de scholen onzer steden aan veelbelovende jongelieden hun geheelen ondergang berokkend heeft."

Het genoemde Methodistenblad merkt nog aan, dat „ geen Staat en geen grondgebied" der Amerikaansche Unie van dit verwoestend kwaad bevrijd is, ja, dat zelfs de „schoonste westelijke Staten" er door aangetast zijn, en doet ten slotte een beroep op het Congres en op het Land, opdat er toch zoo spoedig en zoo krachtig mogelijk paal en perk aan gesteld worden.

Vaticano i Quirinal.

Ta un di promer debernan di un publicista Catolica di recorda Catolicanan semper e dia fatal, koe prision moral di Cabez di Madre Iglesia a coeminza, i ranca na mees tempoe foi olvido e circunstancianan, den cual Italia revolucionario, animar pa situacion di Europa na 1870, por a jega na hacié donjo, coe violencia sacrílega, di lo ké hustamente é mester a sinja pueblonan respeta i sostene coe toer forza.

Foi lo ké ta sigi hende ta mira koe, si e Potencia grandinan no por hustifica nan di a permiti na 1870 e robo sacrílego di Estado Eclesiástico i Roma, sin interveni na fabor di Papa, ta sigur koe resultado di batalja di Sedan, na oenda Napoleon III a cai den manoe di Prusianonan, a seduci Italia na apoderé di Roma i establece aí su trono, sin ningun título, contando solamente riba su forza material.

Ta principalmente di muchoe interes pa nos haci hende mira, com Santa Silja a sabi di sostene dignidad di su diplomacia tradicional i asina bieuw koe siglonan den e circonstancia dificultosonan-aí.

Dia 24 di Augustus 1870 P o n z a di S a n M a r t i n o a bisa den Senado di Florencia: " Lo jega un dia koe Ita- " lia lo somete Roma n'é, ó Roma lo " destruié." Mà G i o v a n n i L a n z a, koe tabata president di ministerio e tempoe-aí, a declara, koe é no por haja *ni un título legal*, pa somete Roma na Italia. ¡ Napoleon III no a cai ainda na Sedan!

Apenas noticia sigur di derrota di Francesnan a jega na Florencia, e ministro balente Lanza huntoe coe su companjeroenan di ministerio a resolve na toema Roma, i nan a coeminza e trabao-ai coe un carta di Victor Emmanuel II na Pio IX. Conde Gustavo Ponza di San Martino tabata encargar coe hibamentoe di e carta na Vaticano.

Gazetta Ufficiale del Regno d'Italia di 11 di September 1870, nuebe dia despues di derrota di Sedan, a bisa: "Coe bista riba e suceso im- " portantenan, koe ta toema lugar " den Europa, i riba situacion polí- " tica di Italia gobiernoe di Rey a " encarga Conde Ponza di San Mar- " tino p'é bai Roma, atin di pone na " manoe di S. S. un carta di S. M."

Ta di importancia koe hende conoce obheto di e carta i instruccionnan, koe tabata doenar na e encargado di Victor Emmanuel II.

President Lanza a declara na Conde di San Martino, koe gobiernoe kier a toema *medidanan di precaucion necesario pa seguridad di Santa Silja*, pasobra Rey "*tabatin grandi interes acerca, como Catolica, di no pone* SUERTE DI SANTA SILJA *na peligro. Pesai el a toema riba dié responsabilidad* PA GARANTIA DI SANTA SILJA, *na bista di Catolicismo.*"

Manera hende ta mira anto, toer cos ta sosode *na interes di Santa Silja.*

Na mees tempoe president Lanza ta scirbi Ponza di San Martino: "Lo " bo tene cuidao pa haci Santo Pa- " dre comprende importancia di e " momentoe-aki, coe bista riba *por- " venir* di Iglesia i di Papado. Ca- " bez di Catolicismo lo haja un res- " peto profundo cerca pueblo Ita- " liano i lo é conserba riba ribera- " nan di rioe Tiber un residencia " *respetar*, independiente di toer au- " toridad humanoe. Su Majestad " ta dirigié na Papa coe afecto di " un jioe [!], coe fé di un Católico (!!) " coe pasion di un Rey (!!!) i di un " Italiano [!!!!]. Den e tempoe-aki " den cual institucionnan di mas res- " petable i paz di pueblonan ta asi- " na tantoe amenazar, Su Santidad " lo no rechaza un manóe, koe ta " worde ofrecer n'E coe lealtad na " nomber di religion (!!) i di *Italia.*"

Unita Catholica a bisa, koe Lanza lo mester a hari ora é tabata scirbi e palabranan-aí, i koe Ponza di San Martino lo mester a haci mees cos, ora el a leza nan. A lo menos Ponza ta kende a declara dia 24 di September 1865 den *Le Alpi*, koe toer hende na Italia " tabata dominar pa " e temor di no ta basta liberal, si " nan no declara nan claramente " enemigoe di clero, i si nan no stro- " ba padernan den nan institucion- " nan, den nan school, i hasta den ad- " ministracion di Sacramentoenan."

Cincoe anja despues e mees Conde Ponza mester a convence Su Santidad, koe e *liberalnan-aí* tabata di mas cuidadoso, di mas leal, di mas generoso defensor i protector di Santa Silja. El a jega na Roma dia 9 di September 1870. E mees dia é tabatin audiencia cerca Cardenal Antonelli, secretario di Estado, i dia 10 cerca S. S. Pio IX. Dia 12 el a bolbe bai Florencia i el a presenté inmediatamente cerca president di ministerio, Giovanni Lanza, pa é participé resultado di su mision.

No ta di poco importancia koe nos papia algoe di resultado di e mision aí, awendia koe intriganan di gobiernoe Italiano contra Santa Silja ta na bista di toer hende.

E mees dia 9. di September Condo Ponza tabata cerca Cardenal Antonelli, koe a ricibi e Italiano-aí coe su cortesanía i calma di coestumber.

Despues koe Ponza a bisa Antonelli kiko tabata motiboe di su binimentoe cerca Papa i koe el a manifesta e *bon disposicion* di su gobiernoe, Antonelli dici coe n'é: "Mi kier kere na bo lealtad i na lealtad di bo gobiernoe. Ma bo por ta asina bon, senjor Conde, di bisá mi na nomber di kende bo ta promete toer

e cosnan-aí na fabor di Papa."— "Na nomber di Rey i di su gobier-"noe", Ponza dici.— ¿ "Ma también, na nomber di sucesor di Rey ?— Antonelli a poentré — "¿ Tambe na nomber di ministronan koe lo bin ta na gobiernoe ? ¿ També na nomber di Parlamento futuronan di Italia ? Bo gobiernoe ta constitucional ; ¿ Bo por, senjor Conde, bo por garantiza koe toer parlamento lo respeta nos convencion ?"— "Mi ta spera esai." Ponza a responde "mi ta confia riba sano huicio di Italianonan." E ora-aí Antonelli a bisé : "¿ Ma bo ta kere koe Cabez di Iglesia por kere su independencia sigurar coe un simple *speranza* di bo banda ? ¿ Riba kiko bo ta fundá bo pa spera esai? Larga nos papia clá, senjor Conde ; revolucion ta pretende Roma pa é dera na mees tempoe Papado i monarkía. Su Santidad no por doena su aprobacion na proposicionnan di bo Soberano ; é no por, pasobra é meste defende independencia di Papado ; é no por, pasobra é no kier contribui na tumbamentoe di Reynan di Saboya. Majan Pio IX mees lo doená bo su respondi."

Entrevista di Ponza coe Cardenal Antonelli a dura un ora i mei. Ma su audiencia cerca Papa tabata masjar corticoe, dia sigiente. El a entrega Papa e carta di Victor Emmanuel. Pio IX a lesé i el a bisa, koe "lo é responde Rey." Mientras tantoe el a declara Conde Ponza, koe "nunca lo é doena su aprobacion na un cos koe ta contra husticia."

Dia 11 di September 1870 e gran Papa, Pio IX, a responde Victor Emmanuel, koe su carta ta indigno di un *jioe afectuoso*, "koe ta glorié di profesa fé Católica i lealtad Real." Pio IX a declara na Victor Emmanuel II, "koe é no por acepta ciertoe exigencia", i ei a conclui bisando: "Mi ta toema mi refugio cerca Dios i mi ta pone den su manoe mi asuntoe, koe ta di bo també."

I e ora-aí — e ora-aí gobiernoe Italiano a toema su refugio na violencia! Italianonan a drenta Roma i nan a garantiza Papa!— Ma Pio IX *garantizar* no por a sali'foi San Pedro, ni despues como cadáver!

Asina e promer profesía, koe Cardenal Antonelli a haci na Conde Ponza di San Martino, tabata cumplir. Falta ainda e segunda, esta: koe revolucion kier Roma, pa é dera Papa promer, i despues monarkía.

Algun palabra di consuelo despues di e recuerdo tristoenan-aí.

Roma ta Ciudad Eterna. Jerusalem no por bolbe biba ; Roma no por moeri. Habitantenan di Jerusalem, koe a mancha nan coe sanger di Salbador di mundoe, a mira ciudad di nan tatanan condenar na luto eterno i na morto. Roma, koe tabatin fortuna di recibi Vicario di Cristoe resucitar i inmortal den dié, a toema indirectamente parti di e bida, koe lo no moeri mas. Jerusalem tabata destinar pa bira teatro di Salbacion ; ora e obra-aí tabata cumplir, el a desaparece. Roma i su imperio ta criar pa sucesor di San Pedro, i Roma ta conserbar pa Papa i lo é ta semper ciudad di Papanan. Cientoe i trinta revolucion, lamantar contra Roma Papal i koe a fracasa por fin, ta un prueba innegable di duracion milagroso di poder temporal di Papa.

Jerusalem no por bolbe biba ; Roma no por moeri. Jerusalem ta *ciudad di morto* ; Roma ta ciudad di Vicario di E, koe ta *caminda, berdad i bida*. Di un siglo na otro e suspiro di morto di Calvario ta resona ; Roma ta doena na toer tempoe testimonio di resurreccion, testimonio di triunfo di bida riba morto !

Rebista del Mercado.

NEW-YORK, Abril 20, 1886.

Azúcar. — (Mercado quieto).			
Cuba-Mascabado	4¼	@	5¼
idem Centrifuga	5	@	5⅞
Ptº Rico	45/16	@	5
Aloe (Quieto.)		@	4¼
Brazilete.			
Delgado	20	@	25
Grueso	$ 25	@	30
Café. (Existencia 24,900 sacos. Mercado firme.)			
MARACAIBO.			
Trujillo	8	@	8¼
Bocono	8	@	9¼
Mérida	9	@	12
Cúcuta	9	@	10¼
Clases extra	11	@	12¼
SABANILLA. (Existencia 6.400 sacos. Mercado firme).			
Ordinario	8	@	8¼
Regular	9	@	9¼
Bueno	9½	@	10
Superior	10¼	@	10¾
Clases extras	11	@	13
LA GUAIRA, CARÁCAS Y Ptº CABELLO. (Existencia 15,000 sacos. Mercado firme).			
Trillado	8	@	9
Descerezado	9½	@	12
CORO	7½	@	7¾
CIUDAD BOLIVAR	9	@	11
Bálsamo Toiú		@	27
Bálsamo Copaiba		@	27½
Cueros de chivo. (Quieto.)			
Coro escojidos 1º		@	55¼
Coro escojidos 2º		@	35¼
Coro escojidos 3º		@	35¼
Maracaibo (Quieto)		@	30
Rio Hacha sin los pequeños		@	34
La Guaira & Ptº Cabello		@	28
Cueros de venado. (Quieto.)			
Orinoco	22½	@	24
La Guaira		@	27½
Ptº Cabello		@	25
Cueros de Res. (Mercado quieto).			
Dulces La Guaira		@	15¼
,, Pt Cabello		@	18
Salados		@	13¼
MARACAIBO. (Quieto.)			
Dulces	16½	@	17
Salados	13	@	
SABANILLA, sin escojer	16	@	17
BOGOTÁ, idem		@	19½
RIO HACHA, sin escojer		@	13¾
ORINOCO, sin escojer		@	19
Pto. PLATA		@	14¼
Caucho. (Mercado firme).			
Pará fino	67	@	68
,, ordinario	49	@	50
Cacao. (Quieto).			
Maracaibo	22	@	23
Carácas	18	@	19
Dividivi de Curazao.			
(Sin demanda)	$ 30	@	40
Maracaibo		@	35
Hueso. (por 2.000 lbs.)		@	21
Lana. (Quieto.)	9	@	11
Miel de Abeja.			
de Cuba, por Galon en depósito	41	@	42
de Stº Domingo. ,, ,,	38	@	39
Palo de Mora. (Mercado firme.)			
Maracaibo	17.00	@	18.00
Sabanilla		@	19.00
Zarrapia. (No hay en primeras manos)	1.25	@	

CAMBIOS. ☞ El cambio en Paris sobre Lóndres está hoy á fr 25.14.

Sobre Lóndres Letras Banqueras á 3 d	v §	@	4 89½
id. ,, ,, ,, 60 ,, ,,		@	4 87½
Sobre Paris, ,, ,, ,, 3 ,, frcs		@	5 12½
id. ,, ,, ,, 60 ,, ,,		@	5 15⅝
Sobre Hamburgo ,, ,, ,, 3 ,, M.		@	95⅝
id. ,, ,, ,, 60 ,, ,,		@	95¼

OPROEPING
VAN
DEBITEUREN EN CREDITEUREN.

Allen, die iets verschuldigd zijn aan, of onder zich hebben van, en zij die iets te vorderen hebben, van den boedel van wijlen mijn' Echtgenoot Paul G. Giribaldi, op den 27 September 1885 overleden, worden verzocht het door hen verschuldigde te voldoen of hunne pretentiën in te leveren, binnen éene maand te mijnen woonhuis.

Curaçao 8 Mei 1886.

Wedwe. P. G. GIRIBALDI.

TE KOOP
BIJ
ELLIS & DANIA
OTRABANDA — WATERKANT.

Allo soorten van ijzer - koper - blik - en verfwaren; aarde - glas - en touwwerk; Hollandsch, Duitsch en Noorweegsch bier; Stolksche, Friesche en Edammer-kaas; Sigaren, Lijnolie etc.

EN

HET BEROEMDE

St. APOLINARIS WATER.

BEKENDMAKING.

De publieke verkoop van Gouden en Zilveren voorwerpen, beleend bij de Spaar- en Beleenbank van 1 Juli t/m 31 December 1883, onder Nos. 9575 S t/m 3865 T, zal plaats hebben op DONDERDAG den 13 Mei a. s. en volgende dagen.

Belanghebbenden worden verzocht, den verkoop te voorkomen, door de aanzuivering der interesten.

Curaçao 23 April 1886.

De Voorzitter,
M. P. CURIEL.

AVISO.

Beendementoe na Fondeji di *Preendanan* koe tien plaka fiá riba nan na Spaar- i Beleenbank, coestá eesnan fo di 1e di Juli te 31 di December di 1883, di Nº 9575 S, té 3865 T, lo tien loega *Djaweeis* dia 13 di Mei koe ta bin i dianan koe ta sigui.

Ta pidi esoenan koe debe riba e preendanan ai di paga nan interesatin di evita nan bendementoe:

Corsouw 21 di April 1886.

President,
M. P. CURIEL.

Bij den Heer Aurelio Alvarez,
(Scharloo).

Secret. van de "St. Josephs-gezellen Vereeniging" ligt de inteekening
[illegible]
op de

Gezamenlijke Novellen
VAN
H. A. BANNING.

De volledige uitgave van BANNING'S Novellen en Vertellingen zal ongeveer 15 à 18 deelen omvatten, in 8º Postformaat op zwaar papier gedrukt.

De uitgave wordt verdeeld in drie seriën, ieder van 5 à 6 deelen, die op zich zelf compleet zullen zijn. Iedere Serie zal hoogstens 100 vel druks of 1600 bladzijden bevatten.

Ten einde de verspreiding zoo algemeen mogelijk te doen zijn, is de prijs gesteld op 6 cents per vel van 16 bladzijden. Daar nu om de twee maanden een boekdeel zal verschijnen en dus elk jaar een serie, zal ieder in het bezit kunnen komen van BANNING'S Novellen tegen het gering bedrag van ruim vijf gulden per jaar of 10 cents per week.

Elk deel zal verschijnen in een keurigen omslag in chromo-lithographie, vervaardigd op de Koninklijke steendrukkerij der firma TRESLING EN CIE. te Amsterdam.

De prijs dezer uitgave is zoo laag mogelijk gesteld. Voor Curaçao en andere eilanden dezer Kolonie wordt die verhoogd door frankeering en agio van de wissels.

De eerste serie zal bevatten:

UIT HET VERLEDEN UTRECHTSCHE NOVELLEN. a. *Pieter van Stralen, de Utrechtsche Oproeper.* b. *Mooi Elsje* c. *De Oude Kleppermau.* d. *Op de Vodden markt.*

2. OUDE KENNISSEN: a. *Vreemde cenenden in de bijt.* b. *Tante Jet, eene Watersnoodnovelle.* c. *Drie dagen te Amsterdam.* d. *De Suikertante.*

3. DE FAMILIE WALKER. *Een kijkje in de hedendaagsche samenleving.*

4. DE HEKS VAN DE AMERSFOORTSCHER HEIDE.

5. KO FOLKES. *Eene Amsterdamsche geschiedenis.*

6. EEN KLAVERBLAD. *Drie Novellen.*

Uit de hand te koop:

de welgelegen, goed geassorteerde en sinds jaren gunstig bekende apotheek, genoemd:

STADS-APOTHEEK

In geval van verkoop zal het locaal, waar zij thans gehouden wordt, te huur zijn.

Voor nadere informatiën wende men zich tot

C. A. ZEPPENFELDT Az.

LA SANTISIMO ROSARIO.

Revista religiosa mensual
bajo la dirección de
PADRES DE LA ORDEN DE PREDICADORES.

Sale el dia 1º de cada mes en cuadernos de 48 páginas en 4º con grabados de santos, personajes y monumentos de la Orden, al precio de 7.50 pesetas en la Península, 6 en el Extranjero, Cuba, y Puerto-Rico y 7 en América y Filipinas, cada año. Los sacerdotes pueden celebrar tres misas *ad intentionem dantis*, avisando oportunamente.

Advertencia.

Los suscritores de *La Voz Dominicana* que desean continuar se entenderán en adelante con el Administrador de *El Santísimo Rosario*. El importe puede mandarse en libranzas, billetes de banco, y el que esto no pueda, en sellos de franqueo, certificando la carta.

PUNTOS DE SUSCRICION.

Palencia: Sr. D. Sabino Marsinez, Administrador de la Revista; convento de San Pablo.

Madrid: Sr. D. Leandro Merendía, Campomanes, 13, segundo, izquierda.

Barcelona: Sr. Casals, Tipografía Católica, Pino, 6.

Valencia: Viuda de Gacía, Plaza de la Constitucion, 1, Librería Católica.

Puerto-Rico: D. Celestino Díaz, calle del Sol, núm. 13.

Manila: D. José Zaragoza, Calzada de San Sebastián, 39.

Lima: D. Primitivo Sanmartí, Librería.

Lisboa: Director del Collegio do Corpo-Santo.

Quito: (Ecuador) Fr. José María Caicedo, Convento de Dominicos.

Córdoba: (Buenos-Aires) Fr. Reginaldo Toro, Convento de Dominicos.

Buenos-Aire: Fr. Marcoliano Benavente, Convento de PP. Dominicos.

Cuenca: (República del Ecuador) Fr. Reginaldo M. Duranti, Convento de Dominicos.

Chile: Fr. Rafael Silva, Convento de PP. Dominicos.

Curazao: Librería de A. Bethéncourt é hijos.

PROSPECTO.

Aumentando cada dia las necesidades de la Casa de Beneficencia, así como las del Manicomio de nueva creacion, ocurre tambien la necesidad de dar ensanche á la Lotería, por lo que la Administracion presenta el prospecto que aparece en este número, para el sorteo que se celebrará el 16 de Mayo próximo venidero, elevándose el premio mayor á $ 2000, i en la misma proporcion el precio de los billetes.

Hé aquí la distribucion de premios:

1	premio	de	$ 2.000
1	id	de	,, 400
2	id	de	,, 100
2	id	de	,, 50
4	id	de	,, 25
15	id	de	,, 10
160	id	de	,, 5

Aproximaciones:

al 1er. premio 2 de á $ 16
al 2º id 2 de á ,, 10
á los dos de 100 de á ,, 5

Esperamos que el público acojerá esta mejora de un modo espléndido.

El Administrador,
ANTONIO GERALDINO.

Santo Domingo Marzo 17 de 1886.

GUIA DEL LENGUAJE ÇASTELLANO.

Coleccion de homónimos, sinónimos, Galicismos, refranes y frases figuradas, con otras latinas y extranjeras que se usan comunmente, y su pronunciacion equivalente en nuestra lengua.

RECOJIDA Y ORDENADA
por
Don Odon Foncll.

3ª edicion corregida, aumentada y adicionada
por
DON ANTONIO AUGUIZ.

1 tomo 12 tela........ fl. 2,—

Impr. de la Libreria de A. Bethencourt e hijos.